

Tilsynsrapport, mastergradsutdanningen i sosiologi, Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, studieåret 2008/09

1. Generelt

Denne tilsynsrapporten omfatter alle mastergradsemnene i sosiologi, med unntak av metodeemnene. Funksjonsperioden for tilsynssensor er 01.09.2008 - 30.04.2011

2. Gjennomføring av arbeidet

Denne gjennomgangen bygger på tilsendt karakterstatistikk (papir), oversikt over klager og klageresultater (excel-fil) og liste over sensorer (excel-fil).

Ut over dette er det tatt utgangspunkt i informasjon tilgjengelig gjennom instituttets nettsider; emnebeskrivelser, undervisningsplaner, pensum og eksamensoppgaver. Vurderingene baseres på emnesidene (semestersidene) for studieåret 08/09. Det har ikke vært tilgang til studentevalueringer eller annet relevant materiale.

Det har ikke vært gjennomført møter med representanter for instituttet.

3. Generelle inntrykk av fagtilbudet

Det generelle og spesialiserte fagtilbudet fremstår som fornuftig sammensatt, både i bredde og omfang. Det er forholdsvis mange studenter på de generelle emnene (ca 60-80), mens antallet som er gått opp til eksamen på fordypningsemnene varierer fra 7-14. Det forholdsvis lave antallet studenter på disse emnene tilsier vel at en i alle fall ikke bør øke tilbudet.

Emnebeskrivelsene gir i hovedsak god informasjon om innhold og læringsmål. Den eneste merknaden i så måte gjelder emnet sos4600, der en i beskrivelsen finner følgende utsagn:

"Hvorfor vender "vanlige folk" i store skarer ryggen til politiske bevegelser som har lagt grunnlaget for velferdsstaten, distriktpolitikken og et noenlunde humant arbeidsliv, for tilsynelatende å alliere seg med forkjempere for "kreftenes frie spill"?"

Her fremstilles dette som et empirisk faktum, men det er i alle fall en høyst diskutabel påstand. Det er mulig det tenkes på den økte oppslutningen om Fremskrittspartiet, og selv om det her er et visst innslag av liberalister, er dette neppe en ideologi som deles av et flertall av velgerne. Påstanden harmonerer vel heller ikke særlig godt med velgeroppslutningen om Arbeiderpartiet og medlemstilgangen i fagbevegelsen. Nå er det naturligvis helt relevant å diskutere oppslutningen om kollektive verdier, og også om kulturelle motsetninger mellom sentrum og periferi/og "elite" vs "folk flest". Men i så fall bør dette stilles opp som en problemstilling for faglig behandling, og ikke slås fast som et faktum. En måte å gjøre det på, finner en i beskrivelsen av sos4400, der det nettopp legges opp til å drøfte om det er et samsvar mellom "oppfatninger" og faktiske forhold. At dette uttrykkes på en slik måte at det kanskje er vanskelig å forstå for relativt ferske studenter, er en annen sak ("forholdet mellom endringer på diskursnivå og endringer forankret i empirisk praksis").

Semestersidene skal gi opplysninger om pensum, undervisning og faglærere. Pensumlistene fremstår som ajourførte og aktuelle. De er også oversiktlige og nøyaktige. Omfanget ser nå ut til å være ganske standardisert. I noen av emnene er nedlastbare tekster lenket opp. Det ser svært bra ut.

For alle emnene finnes opplysninger om tid og sted for undervisningen. Detaljerte undervisningsplaner med tema og pensumreferanser er imidlertid fraværende for halvparten av emnenes vedkommende (4001, 4006, 4100, 4400, 4901, en av delene på 4011). Tilgang til undervisningsplaner er ikke bare viktig for studentene på emnet, det kan også være interessant informasjon for de som vurderer hvilke emner de skal ta. Etter som en må gå ut fra at undervisningsplaner faktisk foreligger, bør det være håndterbart for instituttet å påse at disse også legges ut.

Emnesidene skal også gi informasjon om faglærere og treffetid. For halvparten av emnene som er vurdert foreligger ikke slik informasjon. Treffetid er bare oppgitt for et par emners vedkommende.

Av ovenstående følger et enkelt råd for kvalitetssikring (tilsvarende det som ble påpekt i gjennomgangen for forrige studieår): Instituttet bør få på plass en sjekklister for emnesider/semestersider og påse at noen får ansvaret for å følge dette opp.

4. Eksamen, sensur og karaktersetting

Eksamensoppgaver skal være tilgjengelige for studenter (og tilsynssensor) på instituttets nettsider. Av de ni emnene med skriftlige eksamener som her er aktuelle, finnes eksamensoppgavene for 2008/09 bare for tre av dem (4200, 4400, 4600). Hvorfor de øvrige ikke er tilgjengelige vites ikke, men det er vel nærliggende å antyde sviktende administrative rutiner.

Oppsett og form for de tre er som er tilgjengelige er standardisert, og spørsmålene virker relevante i forhold til pensum. Det er således ikke noe å bemerke til disse. Sensorveiledninger er ikke utarbeidet.

Listen over sensorer viser et rimelig innslag av eksterne fagfolk fra høyere forsknings- og undervisningsinstitusjoner. Det er ikke noe å bemerke til dette.

Oversikten over eksamenskarakterer viser at den nederste delen av karakterskalaen (D og E) i praksis nesten ikke benyttes. Det er vel i og for seg ikke noe problem, dersom det avspeiler besvarelsenes kvalitet. Det kan like vel være grunn til å vurdere om det skjer en gradvis glidning/reduksjon av kravene for å oppnå C eller bedre.

Karakterene for mastergradsoppgaven er i dette studieåret tydelig bedre enn tidligere. Mens C i foregående år har vært den vanligste karakteren, får nå nesten halvparten B (47 og 48 %). Summen av A og B i de to semestrene er henholdsvis 55 og 63 %. Det kan naturligvis tenkes at dette er en tilfeldig variasjon, men instituttet bør være på vakt mot glidning som skyldes svekkede krav.

5. Samlet vurdering

Generelt fremstår mastergradstilbudet ved ISS som å være i god forfatning, både mht innretning og innhold. Det er derfor ingen åpenbar grunn til omfattende endringer eller inngrep. Det er imidlertid grunn til å ta tak i en del enkel rutiner knyttet til informasjon, jfr påpekninger ovenfor. Instituttet bør også se nøye på karaktersettingen, særlig på mastergradsoppgaven, for å sikre seg mot en gradvis svekkelse av kravene.

Trondheim, 30.12.09

Per Morten Schiefloe